

La importància de l'autòpsia clínica

Quan la majoria de la gent sent parlar d'autòpsies, immediatament ho associen amb CSI o amb una professió repulsiva. La meva pregunta era: realment és així aquesta professió? Doncs bé, fent una recerca prèvia al treball vaig veure que el món de les autòpsies és molt més ampli del que ens pensem i que no tot gira entorn de l'àmbit judicial, sinó que hi ha un gran sector especialitzat en anatomia patològica al darrere. Aquesta és la branca de la medicina que estudia cada teixit i cada òrgan de l'anatomia humana i que es dedica, entre moltes altres coses, a les autòpsies clíniques, és a dir, a estudiar cada alteració anatòmica dels teixits i òrgans d'un pacient mort a l'hospital per causes naturals. L'amor que jo sentia per la medicina i la curiositat envers aquest món interessant em van portar a treballar en aquest tema durant tot un any. Per fer-ho, em vaig plantejar dues hipòtesis a respondre, que em van ajudar i guiar a l'hora d'enfocar el meu projecte: si les autòpsies ajuden en l'evolució de la medicina i si ajuden també en l'evolució de la societat. D'aquesta manera, el meu treball se centra en l'ajuda que les autòpsies proporcionen a la societat i a la biologia i, concretament, en la seva importància, que passa desapercibuda. Malauradament, és una professió que ha estat rebutjada al llarg dels anys per causa de la religió, o simplement per respectar el cos del pacient, i és per això que un dels meus objectius era transmetre i fer entendre al

---

---

món, o almenys a les persones del meu entorn, que la feina dels patòlegs té un mèrit i un valor incalculables. Els patòlegs obren un cos sense vida, l'analitzen de dalt a baix, estudien cada teixit i cèl·lula macroscòpicament i microscòpicament i redacten un informe detallat de les alteracions morfològiques per tal d'esbrinar les causes i el perquè de la mort d'un individu. És curiós com una professió com aquesta, que a la fi és la base i el cervell de la medicina, no tingui el reconeixement que es mereix. L'autòpsia és un estudi mèdic molt important per a l'evolució de la societat en la qual vivim. Actualment, s'estan duent a terme moltes investigacions científiques per tal de millorar diversos aspectes com ara la vida quotidiana, la qualitat de vida, la ciència, etc. La medicina forense i l'anatomia patològica i, per tant, també l'autòpsia, ajuden en quasi totes aquestes recerques i és important insistir que s'ha de considerar una professió important i col·laboradora en certes investigacions. Al capdavant la seva importància és molt curiosa però essencial. El meu treball està dividit en dues grans parts: la part teòrica i la part pràctica. Pel que fa a la part teòrica, s'hi explica la història i els coneixements bàsics de les autòpsies, els professionals que les realitzen i la professió en general. Cal destacar la diferència entre els metges forenses i els patòlegs forenses. La medicina forense és la que s'encarrega de les autòpsies judicials, és a dir, de les autòpsies d'aquells individus morts per causes agressives o bé que es trobaven fora d'un centre mèdic. L'anatomia patològica, com ja s'ha dit, s'encarrega de les autòpsies clíniques de pacients morts dins d'un hospital. Tot i això, les autòpsies són només una part de la seva extensa feina, puix que aquests metges es dediquen principalment a salvar vides i són els responsables de donar els diagnòstics dels pacients. Els òrgans extrets d'una operació, les biòpsies, les anàlisis de sang, les proves mèdiques... tots aquests processos es duen a terme gràcies als patòlegs, que donen el diagnòstic i el resultat final per tal que el metge pugui saber el procediment a seguir davant una malaltia o un pacient en estat crític. Seguidament també s'ha estudiat el procediment detallat que se segueix rutinàriament en una autòpsia. S'han tingut en compte el material, el lloc, les instal·lacions, la seguretat i, evidentment, els passos a seguir a l'hora de realitzar la dissecció. Quan l'hospital organitza una autòpsia clínica, el menys important és la dissecció en si, atès que aquesta feina la realitza un tècnic auxiliar que ha estudiat un mòdul d'anatomia patològica. Realment la part important és la selecció dels òrgans rellevants en el cas i l'estudi intens, que pot arribar a durar mesos, de cada teixit, cèl·lula i anomalia biològica. Gràcies a tots els patòlegs que duen a terme aquest llarg procés de laboratori i anàlisi, s'arriba a la dura conclusió de quina ha estat la causa principal i les causes secundàries de la mort de l'individu. Quant a la part pràctica, el meu objectiu principal era bastant difícil perquè la meua intenció era ser present i participar en una autòpsia real. Evidentment, va ser un procés difícil i llarg, ja que una estudiant de 17 anys sense estudis mèdics no pot,

---

---

fàcilment, veure una autòpsia. Malgrat això, Àngels Barberà, la coordinadora del Departament d'Infermeria de l'Hospital Germans Trias de Badalona, va fer possible tota la gran experiència i em va permetre realitzar unes pràctiques durant una setmana al juliol. Durant l'estada a l'hospital vaig fer el seguiment del dia a dia d'un patòleg. Això incloïa les difícils i ràpides anàlisis de mostres extretes d'un pacient que estava sent intervingut per tal d'informar el cirurgià dels danys, l'estudi d'òrgans amb tumors cancerosos, el procés de tinció i preparació de les mostres, la interpretació de mostres citològiques i ginecològiques... En definitiva, vaig poder viure en primera persona el dia a dia d'un metge patòleg. Gràcies a aquesta oportunitat, vaig poder presenciar la realització de l'autòpsia d'un home de 44 anys mort a causa d'un estat de coma persistent a conseqüència d'una sobredosi de drogues. Aquesta autòpsia va ser parcial, atès que, en ser un problema neurològic, es va fer solament l'autòpsia del cervell. La gran experiència viscuda em va aportar un ventall extens de coneixements científics i biològics i em va permetre redactar de manera precisa i adequada tot el procediment seguit en una autòpsia real. No obstant això, el meu treball no se centra tan sols en els passos de la necròpsia (autòpsia clínica), sinó que més aviat es focalitza en la importància dels seus passos. Per aquest fet, es va fer una recopilació d'estudis internacionals que tractaven exclusivament els resultats

---

---

que s'extreuen d'una autòpsia. Aproximadament un 40 % de les troballes d'una necròpsia són contribuents i rellevants en la mort d'un individu. Un 50 % són menys importants però contribuents, i tan sols un 24 % són troballes innecessàries. Aquestes dades ens demostren que realment els resultats de les autòpsies gairebé sempre són positius i, per tant, val la pena seguir la metodologia emprada per realitzar-les. Així mateix, també ajuda a explicar totes les complicacions mèdiques.

En tractar amb un organisme humà i realitzar-hi un examen anatómic utilitzant els mateixos coneixements i mètodes que amb la cirurgia, es poden arribar a mostrar les causes dels obstacles presentats en l'àmbit mèdic o inclús descobrir noves malalties i així millorar i fer evolucionar la medicina. D'aquesta manera, duent a terme les necròpsies la salut pública es veu afectada de manera positiva. Seguidament, un estudi de metaanàlisi manifesta que un 30 % dels casos tenen el certificat de defunció incorrecte en comparació amb les dades donades mitjançant l'obducció. Aquesta mateixa anàlisi també mostra que fins a un 13 % dels pacients no haurien mort si haguessin tingut un diagnòstic correcte i a temps. Gràcies a la necròpsia executada, es pot aplicar una repercussió adequada o bé incoar un cas en l'àmbit de la justícia. Tot seguit, la família de la víctima sempre té el dret a saber què és el que ha causat la mort al seu ser estimat. Gràcies a la necròpsia són mostrades totes les dades importants relacionades amb l'organisme. Evidentment, tota aquesta informació ajuda el públic en general i a la família a respondre's moltes preguntes qüestionades sobre la víctima. En síntesi, podem dir que és una branca de la ciència que avui dia ajuda a desemmascarar els misteris que s'amaguen darrere un cos sense vida.

Finalment, vaig dur a terme dues entrevistes clau que demostren l'essència i la transcendència de les autòpsies. La primera es va fer a la patòloga fetal de l'hospital, Marta Vila, i la segona es va fer a la coordinadora d'Infermeria, Àngels Barberà. Aquesta darrera va dir unes paraules que resumeixen a la perfecció l'essència d'aquest treball: «Sense patòleg no es pot tenir diagnòstic, sense diagnòstic no hi ha medicina».

Un cop finalitzat aquest treball de recerca puc arribar a diverses conclusions. En primer lloc, es van afirmar les hipòtesis, que són si realment les autòpsies clíniques ajuden en l'evolució de la medicina i de la societat. El procés en una necròpsia es fa gràcies a l'àmbit mèdic i els coneixements que aquest engloba, per tant podem dir amb seguretat que un patòleg fent una autòpsia pot descobrir nous aspectes que afectin la salut de l'home i la seva anatomia. Vaig arribar a aquesta afirmació durant la setmana que vaig estar a l'Hospital de Badalona, atès que allà vaig ser capaç de comprendre que sense la medicina no es poden fer les autòpsies i sense els patòlegs no es pot fer medicina, de manera que ambdues professions van juntes i una ajuda en l'avenç de l'altra contribuint així a fer evolucionar la ciència en relació amb la societat.

Finalment, cal remarcar el fet que aquest treball m'ha obert els ulls i m'ha ensenyat un món que desconeixia completament. Des d'un principi jo ja tenia clar que era un tema que m'agradaria i em faria gaudir i viure noves experiències. Tot i això, m'ha ajudat enormement a acabar-me de decidir sobre el meu futur i la meva futura carrera, la medicina.
